

mis pärast juba Smal Mai kuu pääwal mito meest teele läksid, lugu vaatama ja õnne katsuma. Üürifese aea pärast nähti linnas mitme maja uksed ja aknaluugid linni pandud, sest et inimesed kõigest wälja olid läinud kulda otsima. Kui niipaljo igal pool kulla saagist räägiti, et jutu enam waleks ei wõinud arvata, pidasin mina kahe seltsimeestega nõuu, kaa senna paika reisida. Kust igamees õlpsal kombel rikust pidi leidma. Siiski wiitwitas teele walmistamine meil ligi kaks nädalad aega, enne kui kõiki saime, mis meil tarwis oli. Enamist iga meister, kelle juures midagi tahtsime lasta walmistada, ütles meile: Mul ei ole kedagi abimeest töö juures, sest kulla käre on suurema osa rahvast linnast wälja petnud.

Pärast pika walmistamist ruttasime teele ja jõudsimme wie pääwa pärast Saframento jõe kaldale, senna paika, kuhu üks Sweitsimaa mees, Sutter nimi, mõne aasta eest omale elomaja oli ehitanud. Sutter laskis jõekaldale suure wesi weški ehitada ja seal ehitamise juures leidis weškimeister Marshall fogemata kulda. Aga enne kui kulla leidmisest jutustan, tahan siin mõne sõna rahwa fogust rääkida, mis kullaahnus seie igalt poolt koko oli ufutanud. — Mida enam meie jõe ligemale jõudsimme, seda waewalisemaks läks edasiminek, pakust rahvast läbi peastes; inimesi leiti siin kui sease peret koos, käre ja wanrid sõitsid ühtepuhko mööda teed edasi ja tagasi. Mitmes kohas nägime

tee ääres Indianeri mehi päikesese paistel külleri maas, kus üks teisele oma wara näitas, mis õnne kaupa oli leidnud. Teised kawalamad püüdsid tühja kauba eest nende käest kulda. Labidaid ja kirweid ei wõinud suurema inna eest kuskilt enam saada; kõik olid kullakaewajad ärraostnud. Leib ja moon oli väga kallid innas. Nii mitmede maade rahvast, kui sel puhul kaubaajamisel ehk muu tallitusel San Brant, siško linna juhtunud, nähti siin kulla otsijate ulgas, sest igamees püüdis rikast leidmisest osa saada, lootes fergel kombel suurt wara korjata.

Kapteen Sutter rääkis meile kulla leidmise lugu nõnda: „Ühel pääwal pärast lõunat istusin mina kirjutamise laua taga, kus parajalt sõnume kirja sugulastele Sweitsimaale kirjutasin, kui äkitselt Marshall tuppa astus ja mind kirjutuse järgilt kõrwale eksitas. Tema olemine näitas nii imelik wõeras, et mina sellest kohe arvasin, kuidas ehk midagi fogemata meelepahandust weški ehitamisel wõiks juhtunud olla. Mino silmad puutusid kohe püüsi peale, mis nurgas seisis, ja meie kohal sagedast abimeheks tarwis läheb. Marshalli teadmata tagasitulil näitas mul väga imelik; mina olin teda kahe pääwa eest saaweskile läkitanud, mis siit mõni penifoormad kaugel on ja kus tema mõnda tüki teiste pidi seadma. Lühikese puhkamise peale alustas tema jutu ja ütles: „Ehk kül mino ootmata ruttuline tagasitulil teile imelik näitab, siiski saate teie mino sõnume üle weel enam imestama,